

Eltáncolt mese

Tündér Ilona és Árgyélus. Gyermekszínház, Szabadka

A szabadkai Gyermekszínházban mutatták be a *Tündér Ilona és Árgyélus* című táncjátékot. Az előadást az azonos című népmese motívumai alapján Hernyák György rendezte.

Az előadás kommunikációs eszköze, nyelve a tánc, ami a zenével (a zenét szerző Bakos Árpádtól tudjuk: az előadásban „[r]égmúlt idők elfelejtett hangszerei jelennek meg olykor szelíden, hol meg bős fenevadként, nem kis segítséget kapva mindennapjaink számítógépekkel vezérelt világától. De megférnek egymás mellett. Kiegészítik egymást.”), a jelmezekkel, a színházi térrel (díszlet) együtt csodálatos mesei világot alkot, mesét mesél. A táncjele-
netek önmagukban is élvezetesek, látványosak, segítségükkel szépen követhető a mese menete.

Az első jelenet a sámántánc, ennek kihagyhatatlan eszközeivel, a sámánbottal, a dobbal, varázserővel. A Sámán a közvetítő a felsőbb hatalmak és az emberek világa között. Révüléssel szeánsza szimbolikus utazás a másvilágra. A Sámán jelenléte, tánca keretként fogja egybe a mesei történeteket. Már az első jelenetben érezheti a (gyermek)közönség, hogy itt nem mindennapi dolgok fognak történni.

A Sámán táncát a tündérek, majd azt a férfiak tánca követi. E bemutatkozó táncok után kezdődik a történet. A bonyodalom az aranyalmafa köré szerveződik, ennek termése kellene a földi halandóknak (férfiaknak) és az égi tüneményeknek is. A fa az istenek növényi megtestesülése. A férfiak őrzik (földjükön terem), a tündérek viszont lopják/megszerzik a termést.

A fa őrzésének, míg a többiek alszanak, vállalkozik egy férfi. A tündérek azonban álomport hintenek rá, s elviszik az aranyalmát. A másodsorra vállalkozó fiút ugyanúgy meglopják, mint társát. Ám a harmadik (a mesebeli harmadik) máshogyan jár, mint elődei. Az aranyhajú Tündér Ilona, ahelyett, hogy elaltatná, *ébren tartja*, mert beleszeret, s így az ébren maradt fiú is lehetőséget kap a szerelemre, a tiltott szerelemre, ennek a jelképe az alma, ami a szerelmesek számára elveszti kincs mivoltát, nem aranyalma.

A kincsörzésben és kincsrablásban az őrző és a rabló egymásba szeret. Mivel azonban a szerelmesek más-más világból valók (földi halandó és égi tünemény), szerelmük nem teljesülhet be (legalábbis nem azonnal). Tudomásul kell venniük és el kell szenvedniük saját világuk törvényeit, amelyek nem ismernek kegyelmet. Tündér Ilonát is és Árgyélust is utoléri társaik bosszúja. A tündér fejét dicsfény övezi (Tündér Ilona fejdísz), amitől tündértársai megfosztják, a férfiak pedig megtépázzák. Ilona eltűnik. Egy fehér kendő marad csak utána. Ezzel a fehér kendővel indul Árgyélus, kitérőkkel, bonyodalmakkal teli hosszú útjára.

Útja során túlvilágiakkal (Nap, Hold, ördögfiak) és halandókkal találkozik. Az utóbbiak indiai, orosz, iszlám személyek (népek képviselői), akiket az előadás humorosan ábrázol. Találékonyágának köszönhetően Árgyélus varázseszközök segítségével (ostor, bocskor és palást) túljár az ördögfiak eszén, és eljut Ilonához.

A Tündérszép Ilona és Árgyélus történetét mindannyian ismerjük. De az a gyerek is, aki nem hallott Tündérszép Ilonáról és Árgyélusról vagy Csongorról és Tündéről, könnyedén megérti (e „szavak mellőzte világban” is), hogy itt valami csoda történik. Szerelem. A szerelem pedig nem tűri a beteljesületlenséget. Természetes, hogy a játék lakodalommal, mulatsággal zárul. Felszabadultan örül a hős, mert elérte célját, s örül a néző-gyermek is, akit egy órára elraboltak a mese világába.

Az élvezetes előadás koreográfiáját Brezovszki Roland és Brezovszki Tamara készítette. A jelmeztervező Janovics Erika. Tündér Ilona, az aranyhajjú tündér Gál Elvira, szerelme, Árgyélus, pedig Szőke Attila. A Sámán (és sok mindenki más) Pálfi Ervin. A tündérek: Neda Miljković, Budanov Sz. Márta, Fridrik Gertrúd, Szűcs Hajnalka és Vörös Imelda. A férfiak: Kocsis Endre, Brezovszki Roland, Gregus Zalán és Szloboda Tibor. A zenekíséret: Kucsera Veréb Györgyi csellón, Kovács Zsuzsanna ének, Balša Pešikan hegedűn, Bencsik Attila zongorán, Vörös Csongor billentyűs programokkal, harmonikán, Bakos Árpád furulyákon (hosszifurulyán, moldvai kavalón, macedón kavalón, kobzon, szazon, nagybögön, kannán, dorombon, köcsögdudán) és énekkel.